

CCR dezbate astazi sesizarea Opozitiei pe OUG privind Sectia pentru anchetarea magistratilor

Curtea Constitutionala va discuta miercuri sesizarea PNL si USR în legatura cu legea pentru aprobarea Ordonantei de urgenta nr. 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru investigarea infractiunilor din Justitie.

PNL si USR au sesizat CCR referitor la ordonanta de urgenta nr. 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru investigarea infractiunilor din Justitie. Opozitia a cerut institutiei sa sesizeze si Curtea de Justitie a UE. Acestia mai cer Curtii Constitutionale sa suspende solutionarea sesizarii lor de neconstitutionalitate pâna la pronuntarea unei hotarâri preliminare de catre CJUE cu privire la întrebările formulate.

Partidele de Opozitie aduc o serie de argumente în acest sens, aducând în discutie raportul MCV al Comisiei Europene, din 13 noiembrie, care contine opt recomandari pentru România, între care:

"a.) Referitor la Legile justitiei,

suspendarea imediata a punerii în aplicare a legilor justitiei si a ordonantelor de urgente subsecvente,

revizuirea legilor justitiei, tinând seama pe deplin de recomandarile formulate în cadrul MCV, precum si de recomandarile Comisiei de la Venetia si ale GRECO.

"Înfiintarea, în temeiul legilor justitiei modificate, a noii sectii de anchetare a infractiunilor comise de magistrati da nastere unei îngrijorari deosebite în ceea ce priveste lupta împotriva coruptiei, întrucât o noua structura ar putea fi mai vulnerabila în ceea ce priveste independenta decât a fost cazul pâna în prezent în ceea ce priveste DNA, dat fiind ca ar putea fi utilizata ca instrument suplimentar de intimidare a magistratilor si de exercitare de presiuni asupra acestora. În plus, fiind un departament cu atributii generale care acopera toate categoriile de infractiuni comise de magistrati, acestuia îi va lipsi, de asemenea, expertiza în ceea ce priveste anchetarea infractiunilor de coruptie specifice, iar impactul ar fi amplificat daca anchetarea tuturor persoanelor care au legatura cu un caz în care este implicat un magistrat nu ar mai intra în competenta DNA."

b.) Referitor la noua Sectie speciala din cadrul PICCJ, s-au retinut urmatoarele: "...noua sectie pentru investigarea infractiunilor comise de magistrati. Crearea acestui nou serviciu ar putea fi perceputa ca un instrument (suplimentar) pentru a exercita presiuni asupra judecatorilor. Justificarea aplicarii unui tratament special în cazul magistratilor în comparatie cu alti functionari publici nu a fost clarificata. În plus, Directia Nationala Anticoruptie (DNA) are deja o experienta solida în investigarea si urmarirea cazurilor de coruptie din rândul magistratilor."

"La 10 octombrie, Guvernul a adoptat o ordonanta de urgenta cu privire la masurile provizorii necesare pentru înfiintarea noii sectii speciale de urmarire penala pentru investigarea magistratilor. Ordonanta modifica ad interim normele si criteriile pentru numirea procurorului-sef, a procurorului-sef adjunct si a procurorilor din cadrul sectiei. Acest lucru a parut sa intre în conflict cu unul dintre argumentele utilizate mai devreme în cursul anului pentru a-i linisti pe cei care criticau înfiintarea sectiei, si anume argumentul privind faptul ca organizarea procedurii de numire ar intra în întregime în competenta Consiliului Superior al Magistraturii si ar oferi garantii procedurale importante. În avizul sau, Comisia de la Venetia a subliniat importanta garantiilor procedurale, cum ar fi organizarea unui concurs bazat pe proiecte pentru postul de procuror general si implicarea plenului CSM (si anume, judecatori si procurori) în procedura de numire. CSM a aplicat normele modificate prevazute de ordonanta de urgenta, iar presedintele CSM a emis o declaratie la 23 octombrie, data la care sectia a intrat în functiune".

”Un prim motiv de îngrijorare se refera la legile justitiei modificate. Pe lângă chestiunile problematice de natura generala descrise mai devreme, anumite prevederi creeaza o anumita îngrijorare în ceea ce priveste lupta împotriva coruptiei. Legea nr. 304/2004 modificata privind organizarea judiciara creeaza o noua sectie a carei responsabilitate exclusiva ar fi investigarea infractiunilor comise de magistrati. Înfiintarea acestei noi sectii a stârnit îngrijorarea ca o noua structura autonoma ar fi mai vulnerabila în termeni de independenta decât responsabilitatile actuale ale DNA în acest domeniu, întrucât ar putea sa fie utilizata ca un mijloc suplimentar de intimidare si de exercitare a unei presiuni asupra magistratilor.

Ca departament care se ocupa de toate infractiunile savârsite de magistrati, acesta nu va dispune nici de expertiza orizontala a DNA în materie de infractiuni legate de coruptie, iar cercetarea referitoare la persoanele anchetate în cauze în care sunt implicati si magistrati poate sa nu intre în sfera de competenta a DNA. Sustinatorii acestei schimbari au invocat deficiente în activitatea DNA si anumite cazuri în care inculpatii au fost achitati în instanta. Dar nu a fost publicata nicio analiza sau evaluare a impactului care sa justifice afirmatiile privind deficientele sistematice si preferinta pentru o noua structura.

În recomandarile lor, atât GRECO, cât si Comisia de la Venetia subliniaza în mod clar necesitatea de a mentine aceasta competenta în cadrul serviciului specializat în combaterea coruptiei (DNA), sugerând astfel ca orice deficiente ar putea fi solutionate nu prin crearea unei structuri separate a parchetului, ci prin asigurarea respectarii unor garantii procedurale eficace.” (A se vedea Raportul tehnic care însoteste documentul RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind progresele înregistrate în România în cadrul mecanismului de cooperare si de verificare)", potrivit textului sesizarii PNL si USR depusa la CCR.

Potrivit sursei citate, partidele de Opozitie adreseaza Curtii Constitutionale mai multe întrebări:

"1. Mecanismul de cooperare si de verificare (MCV), instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, trebuie considerat un act adoptat de o institutie a Uniunii Europene, în sensul articolului 267 TFUE, act care poate fi supus interpretarii Curtii de Justitie a Uniunii Europene?

2. Continutul, caracterul si întinderea temporală a Mecanismului de cooperare si de verificare (MCV), instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, se circumscriu Tratatului privind aderarea Republicii Bulgaria si a României la Uniunea Europeana, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005? Cerintele formulate în rapoartele întocmite în cadrul acestui Mecanism au caracter obligatoriu pentru Statul român?

3. Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeana trebuie interpretat în sensul obligatiei statelor membre de a respecta criteriile statului de drept, solicitate si în rapoartele din cadrul Mecanismului de cooperare si de verificare (MCV), instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, în cazul înfiintarii urgente a unei sectii de parchet de anchetare exclusiv a infractiunilor comise de magistrati, ce da nastere unei îngrijorari deosebite în ceea ce priveste lupta împotriva coruptiei si poate fi utilizata ca instrument suplimentar de intimidare a magistratilor si de exercitare de presiuni asupra acestora?

4. Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeana trebuie interpretat în sensul obligatiei statelor membre de a stabili masurile necesare pentru o protectie juridica efectiva în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, respectiv prin înlaturarea oricarui risc legat de influenta politica asupra cercetarii penale a unor judecatori, asa cum este cazul înfiintarii urgente a unei sectii de parchet de anchetare exclusiv a infractiunilor comise de magistrati, ce da nastere unei îngrijorari deosebite în ceea ce priveste lupta împotriva coruptiei si poate fi utilizata ca instrument suplimentar de intimidare a magistratilor si de exercitare de presiuni asupra acestora?"

Primul argument al PNL si USR în legea critica este ca Guvernul care este emitentul OUG 90/2018 nici macar nu se refera, nu pomeneste despre textul normativ modificat prin prevederile mai sus aratate ale acestei ordonante de urgenta. Prin urmare Executivul nu încearca sa motiveze existenta urgentei, cu toate ca potrivit art 115 din Constitutie trebuie sa faca acest lucru.

"Motivarea urgentei evidentiaza ratiunea si utilitatea reglementarii, nu însa si existenta unei situatii extraordinare a carei reglementare nu poate fi amânata, pe care mai degraba o proclama, fara a o motiva, potrivit exigentei textului constitutional de referinta", arata reprezentantii Opozitiei.

De asemenea, PNL si USR amintesc ca Legea Fundamentală prevede ca: "Ordonantele de urgenta nu pot fi adoptate în domeniul legilor constitutionale, nu pot afecta regimul institutiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertatile si îndatoririle prevazute de Constitutie, drepturile electorale si nu pot viza masuri de trecere silita a unor bunuri în proprietate publica".

Tot potrivit Constitutiei "(...) Ministerul Public reprezinta interesele generale ale societatii si apara ordinea de drept, precum si drepturile si libertatile cetatenilor", exercitându-si atributiile "prin procurori constituiti în parchete, în conditiile legii".

Prin însusi rolul sau, Ministerul Public face parte din institutiile fundamentale ale statului, fapt deopotriva confirmat de statutul constitutional al acestuia, ca si de împrejurarea ca organizarea si functionarea sa, adica regimul sau juridic, se reglementeaza, potrivit art. 73 alin. (3) lit. 1) din Constitutie, prin lege organica., sustine Opozitia.

"Întrucât Sectia pentru investigarea infractiunilor din justitie a fost constituita, potrivit art. 881-889 din Legea nr. 304/2004, ca structura din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie si Justitie, este evident ca orice ordonanta de urgenta care ar reglementa organizarea si functionarea acesteia ar afecta mai mult sau mai putin regimul unei institutii fundamentale a statului", conform sursei mentionare.

Prin urmare, referitor la OUG nr. 90/2018, PNL si USR considera ca sunt pe deplin aplicabile, mutatis mutandis, urmatoarele considerente retinute de Cureaua Constitutionala prin Decizia nr. 544/2006: "reglementarea pe calea ordonantelor si a ordonantelor de urgenta constituie, asa cum se prevede expres în art. 115 din Constitutie, o atributie exercitata de Guvern în temeiul delegarii legislative, iar depasirea limitelor acestei delegari, stabilite prin însusi textul Constitutiei, reprezinta o imixtiune nepermisa în competenta legislativa a Parlamentului, altfel spus, o violare a principiului separatiei puterilor în stat".

Senatul a adoptat, pe 10 decembrie, Ordonanta de urgenta nr. 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru investigarea infractiunilor din Justitie.

Pe 14 noiembrie, Camera Deputatilor a adoptat, în forma Guvernului, proiectul de lege pentru aprobarea ordonantei de urgenta 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru investigarea infractiunilor din justitie.